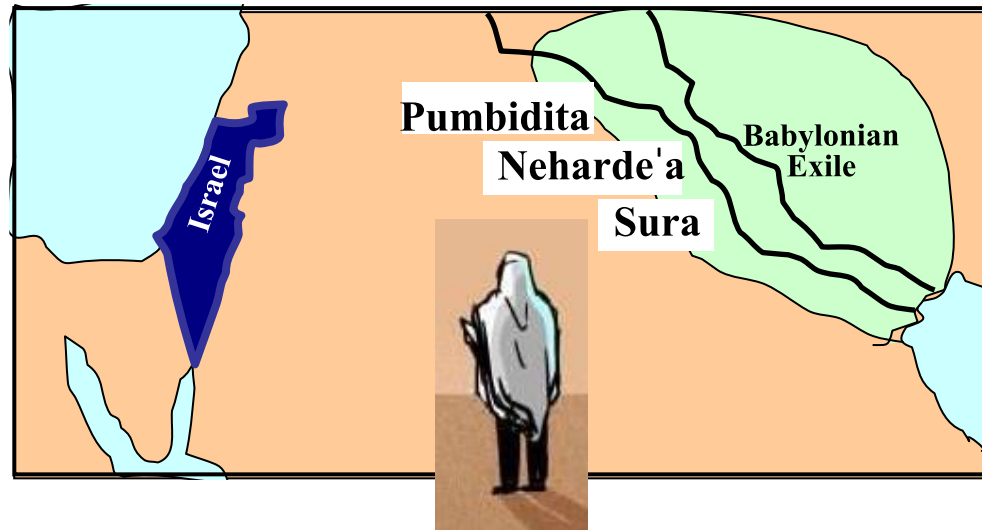

Rabbi Jay & Ilana
Kelman

עולם התפילות – בין תלמוד בבלי לירושלמי

Tefilot in the Talmud:
Comparisons between the Talmud Bavli & Yerushalmi
(Online syllabus of 30 lectures)

www.tefilah.org
Beni Gesundheit
benigesundheit@tefilah.org

עולם התפילות – בין תלמוד בבלי לירושלמי

Tefilot in the Talmud: Comparisons between the Talmud Bavli & Yerushalmi

Online syllabus of 30 lectures

4 Lectures

1. Rav AY Kook on TY & TB: Modim Derabanan (Aug 28, 2023)
2. Rosh Hashanah – its essence in TB & TY (Sep 4, 2023)
3. Yom Kippur: The Viduy confession and short prayer of the Cohain Gadol according to TB & TY (Sep 11, 2023)
4. Sukkot: (Topic to be finalized) (Sep 18, 2023)

Lecture #	Topic	Text
1	Introduction: Rav AY Kook on TY & TB,	מודים דרבנן
2	Rosh Hashanah	ראש השנה - מהות היום!
3	Yom Kippur	יום כיפור מצוות וידוי
4	Sukkot	סוכות - לימוד תורה!
5		
6		
7		
8		
9		
10		

Rabbi Abraham Isaac HaCohen Kook, z"zl

(1865 - 1935) 5625 - 5695

The First Ashkenazi Chief Rabbi of Israel

אגרות ראי"ה חלק א סימן צ"ו עמוד קי"ב-קי"ג
אגרות ראי"ה חלק א סימן ק"ג עמוד קכ"ב-קכ"ח
אורות התורה פרק י"ג

הרב יובל שרלו: תורת ארץ ישראל לאור משנת הראי"ה, ישיבת הגולן, תשנ"ח.

תורת חוץ לארץ ותורת ארץ ישראל

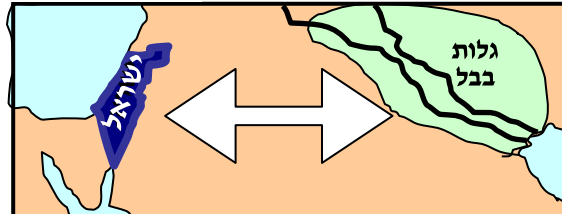
אגרות הראי"ה
ח"א ק"ג

דברים י"ז, ח: כי יפלא ממך דבר למשפט בין דם לדם בין דין לדין ובין נגע לנגע דברי ריבת בשעריך וקמת ועלית אל המקום אשר יבחר ה' אלהיך בו:

ירושלמי סנהדרין פי"א, ג

דבר – זו אגדה

בבא בתרא קנ"ח ע"ב
אמר רבי זירא, שמע מינה:
אזירא דארץ ישראל מחכים

הלכה בשילוב עם אגדה

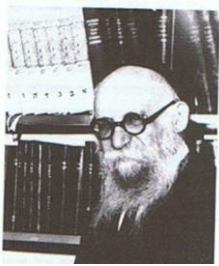
בבלי סנהדרין פ"ז ע"א

דבר – זו הלכה

ברכות ח' ע"א מיום שחרב בית
המקדש אין לו להקב"ה בעולמו
אלא ד' אמות של הלכה בלבד

ירושלמי פסחים פ"ה ה"ג: מסורת בידי
מאבותי שלא ללמד **אגדה** לא לבבלי
ולא לדרומי שהן גסי רוח ומעוטי תורה

רבי שלמה יוסף זיון

"לא יהיה הדבר להגזמה אם נאמר שמרן הגרא"י הכהן קוק ז"ל היה בדורו היחיד בין גדולי
התורה שהיה שליט בהלכה ובאגדה כאחת" (הרב שלמה יוסף זיון "אישים ושיטות", ירושלים, קול
מבשר, תשס"ז, עמוד ריד).

The Torah of the Diaspora and the Torah of Eretz Yisrael

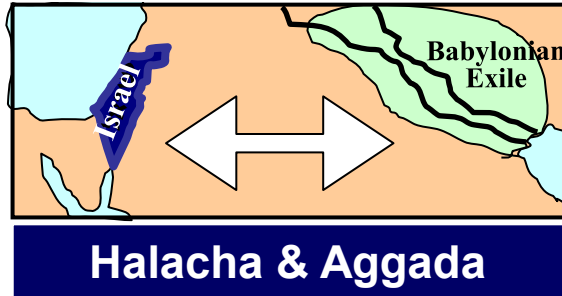
Dvarim 17, 8: If a **matter** of judgement will be obscure to you, between blood and blood, between case and case; or between mark and mark, matters of dispute within your gates, you shall arise and you shall go up to the place that the Lord your God shall choose.

אגרות הראי"ה
ח"א ק"ג

Yerushalmi Sanhedrin 11. 3

"Matter" - Aggada

Baba Batra 158b: **Rabbi Zeira said: Conclude from this incident that the air of Eretz Yisrael makes one wise**

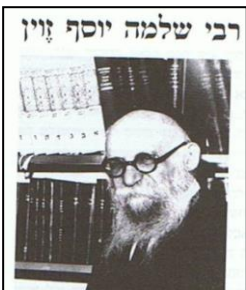
Halacha & Aggada

Bavli Sanhedrin 87a:

"Matter" - Halacha

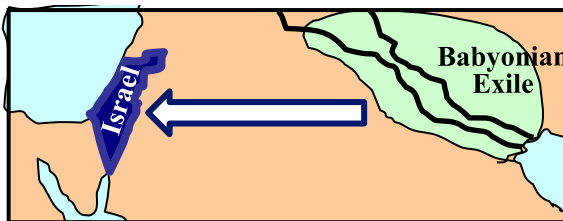
Brachot 8a: **Since the day the Temple, where the Divine Presence rested in this world, was destroyed, the Holy One, Blessed be He, has only one place in His world where he reveals His presence exclusively; only the four cubits where the study of *halakha* is undertaken.**

Yerushalmi Pesachim 5, 3: I have a tradition from my forefathers not to teach **Aggada** either to a Babylonian or to a Southerner, since they are gross in spirit and have little learning.

Rabbi Shlomo Yosef Zevin

"It would not be an exaggeration to say that the late Rabbi Hachohen Kook was unique among the great Torah scholars in his generation who was a master in both halakha and aggada (Rabbi Shlomo Yosef Zevin, "Ishim and Shitot" [Personalities and Methodologies], Jerusalem, Kol Mevasser, 5767 (2007), p 214.

בבא בתרא קנ"ח ע"ב: אמר רבי זירא שמע מינה: אורא דארץ ישראל מחכים

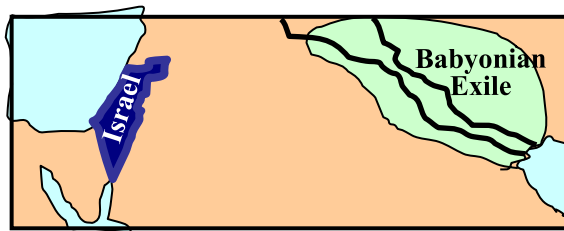
Baba Batra 158b: Rabbi Zeira said: conclude from this incident that the air of Eretz Yisrael makes one wise

כתובות ק"י ע"ב: ר' זירא הוה קמשתמיט מיניה דרב יהודה, דבעא למיסק לארץ ישראל...

Ketuvot 110b: Rabbi Zeira was avoiding being seen by his teacher, Rav Yehuda, as Rabbi Zeira sought to ascend to Eretz Yisrael and his teacher disapproved.

בבא מציעא פ"ה ע"א: רבי זירא כי סליק לארעא דישראל יתיב מאה תעניתא דלשתכח גמרא בבלאה מיניה כי היכי דלא נטרדיה (חולין קכ"ב ע"א ורש"י)

Baba Metziya 85a: When Rabbi Zeira ascended from Babylonia to Eretz Yisrael, he fasted one hundred fasts so that he would forget the Babylonian method of studying Gemara, so that it would not hinder him from adapting to the unique style of study prevalent in Eretz Yisrael.

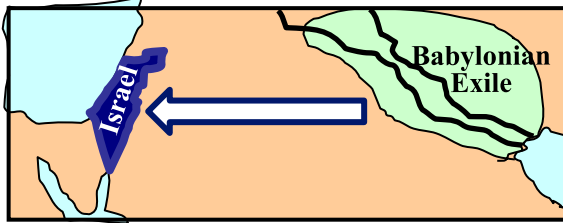

סנהדרין כ"ד ע"א: אמר רבי אושעיא: מאי דכתיב " ... וְאָקַח לִי שְׁנֵי מַקְלוֹת לְאַחַד קָרָאתִי נָעַם וְלְאַחַד קָרָאתִי חֻבְלִים ... " (זכריה י"א, ז)
 נועם – אלו תלמידי חכמים שבארץ ישראל, שמנעימין זה לזה בהלכה.
 חובלים – אלו תלמידי חכמים שבבבל, שמחבלים זה לזה בהלכה.

Sanhedrin 24a: Rabbi Oshaya says: What is the meaning of that which is written: "And I took for myself two staves; the one I called Graciousness, and the other I called Binders" (Zechariah 11:7)? "Graciousness"; these are the Torah scholars in Eretz Yisrael, who are gracious to one another in discussions of *halakha*. They treat each other with honor and love, as demonstrated in the statements of Reish Lakish and Rabbi Yehuda HaNasi. "Binders [*hovelim*]; these are the Torah scholars in Babylonia, who injure [*shemehabbelim*] each other in discussions of *halakha*, i.e., they speak harshly to each other when they disagree.

סנהדרין כ"ד ע"א: מאי בבל? אמר רבי יוחנן: בלולה במקרא בלולה במשנה בלולה בתלמוד.
 "בְּמִחְשָׁבִים הוֹשִׁיבֵנִי עוֹלָם" (איכה ג', ו) – אמר רבי ירמיה: זה תלמודה של בבל.

Sanhedrin 24a: What is the homiletic interpretation of the word Babylonia? Rabbi Yohanan says, as a tribute to the Jewish community of Babylonia and its Torah scholars: It means mixed with Bible, mixed with Mishna, and mixed with Talmud. Other Sages had a different opinion of the Torah in Babylonia: With regard to the verse: "He has made me dwell in dark places, as those that have been long dead" (Lamentations 3:6), Rabbi Yirmeya says: This is the Talmud of Babylonia, which is not as clear as the Talmud of Eretz Yisrael.

ירושלמי נדרים פ"ו ה"ח: אמר הקדוש ברוך הוא: ביותר הן חביבין עלי זקני הגולה. חביבה עלי כת קטנה שבארץ ישראל מסנהדרין גדולה שבחוצה לארץ.

Yerushalmi Nedarim 6,8: The Holy One, Blessed be He, said: The Elders of the diaspora are very dear to me. More beloved by me is a small group in the Land of Israel than a great Sanhedrin outside the Land.

מגילה כ"ט ע"א: תניא, רבי אלעזר הקפר אומר: עתידין בתי כנסיות ובתי מדרשות שבבבל שיקבעו בארץ ישראל

Megilah 29a: Rabbi Elazar HaKappar says: In the future, the synagogues and the study halls in Babylonia will be transported and reestablished in Eretz Yisrael

מועד קטן כ"ה ע"א: פתח עליה רבי אבא: ראוי היה רבינו שתשרה עליו שכינה, אלא שבבל גרמה ליה.

Moed Katan 25a: Rabbi Abba opened his eulogy for him: Our Rabbi was worthy that the Divine Presence should rest upon him, except for the fact that Babylonia caused it not to rest.

מדרש תהלים (שוחר טוב; בובר) ק"ה: מבקש את לראות פני שכינה בעולם הזה, עסוק בתורה בארץ ישראל

Midrash Tehillim 105: If you seek to see the Divine Presence in this world, engage in Torah in the Land of Israel

'מודים דרבנן' בבבלי ובירושלמי - בין יהודי התפוצות ליושבי ארץ ישראל

שאין דרך העבד להודות לרבו ולומר לו 'אדוני אתה' על ידי שליח, אלא כל אדם צריך לקבל בפיו עול מלכות שמים, ואם יקבל על ידי שליח - אינה קבלה גמורה, שיוכל להכחיש ולומר לא שלחתינו ... וזה שאמר דוד 'אֶמְרָתִי לַה' אֶ-לִי אֶתְהִי' (תהלים ק"מ, ז) - אני בעצמי אמרתי לו ולא על ידי שליח (פירוש אבודרהם)

ברכות כ"א ע"ב: הנכנס לבית הכנסת ומצא צבור שמתפללין, אם יכול להתחיל ולגמור עד שלא יגיע שליח צבור ל'מודים' - יתפלל, ואם לאו - אל יתפלל

ירושלמי ברכות פרק א דף ג טור ד /ה"ה מודים דרבנן: בבלי סוטה מ' ע"א

ר"ש בשם רבי יוחנן בשם ר' ירמיה, ר' חנינא בשם ר' מיישא, ר' חייא בשם ר' סימאי, ואית דאמרין ליה חבריא בשם ר' סימאי מודים אנחנו לך
א אדון כל הבריות א-לוה התושבחות צור עולמים חי העולם יוצר בראשית מחיה המתים

ב שהחייטנו וקיימתנו וזכיתנו וסייעתנו וקרבתנו להודות לשמך

ג -----

ד **ברוך אתה ה' א-ל ההודאות**

מודים אנחנו לך. שאתה הוא ה' א-להינו וא-להי אבותינו. א-להי כל בשר. יוצרנו יוצר בראשית.

ברכות והודאות לשמך הגדול והקדוש. על שהחייטנו וקיימתנו. כן תחיינו ותקיימנו. ותאסוף גליתינו לחצרות קדשך. לשמור חקיך. ולעשות רצונך. ולעבדך בלבב שלם.

על שאנחנו מודים לך

ברוך א-ל ההודאות:

בזמן ששליח צבור אומר מודים, העם מה הם אומרים? אמר רב: מודים אנחנו לך ה' אלהינו ושמואל אמר: א-להי כל בשר רבי סימאי אומר: יוצרנו יוצר בראשית

נהרדעי אמרי משמיה דרבי סימאי: ברכות והודאות לשמך הגדול על שהחייטנו וקיימתנו

על שאנו מודים לך רב אחא בר יעקב מסיים בה הכי: כן תחיינו ותחננו, ותקבצנו ותאסוף גליתינו לחצרות קדשך, לשמור חוקיך ולעשות רצונך בלבב שלם,

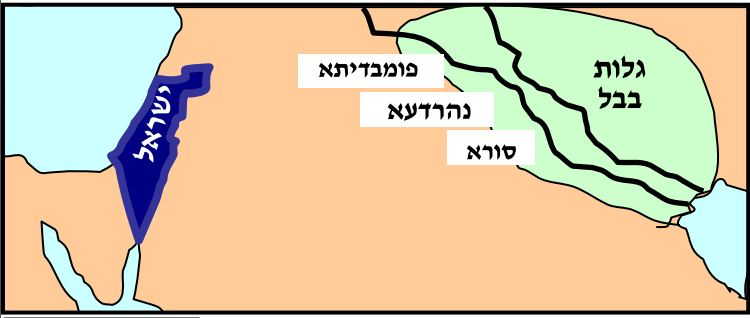
על שאנו מודים לך אמר רב פפא: הילכך נימרינהו לכולהו.

ה **רבי בא בר זבדא בשם רב: מודים אנחנו לך שאנו חייבין להודות לשמך "תרינגה שפתי בי אזמרה לך ונפשי אשר פדיתי" (תהלים ע"א, כג) ברוך אתה ה' א-ל ההודאות**

ו **רבי שמואל בר מינא בשם רבי אחא: הודייה ושבח לשמך, לך גדולה לך גבורה לך תפארת יהי רצון מלפניך ה' א-להינו וא-להי אבותינו שתסמכינו מנפילתינו ותזקפנו מכפיפתינו כי אתה הוא סומך נפלים וזוקף כפופים (על פי תהלים קמ"ה, יד) ומלא רחמים ואין עוד מלבדך ברוך אתה ה' א-ל ההודאות**

ז **בר קפרא אמר: לך כריעה, לך כפיפה, לך השתחויה, לך בריכה כי לך תכרע כל בך תשבע כל לשון" (על פי ישעיה מ"ה, כג); "לך ה' הגדלה והגבורה והתפארת והגצח וההודו כי כל בשמים ובארץ לך ה' הממלכה והמתנשא לכל לראש: והעשר והכבוד מלפניך ואתה מושל בכל ובינך כח וגבורה ובינך לגדל ולחזק לכל: ועתה א-להינו מודים אנחנו לך ומהללים לשם תפארתך" (דברי הימים א' כ"ט, יא-יג), "בכל לב ובכל נפש" (מלכים ב' כ"ג, ג) משתחויים, "כל עצמותי תאמרנה ה' מי כמוך מוציל עני מחזק ממנו ועני ואביון מגדלו" (תהלים ל"ה, י) ברוך אתה ה' א-ל ההודאות**

א"ר יודן נהגין רבני אמרי כולהון ואית דאמרין או הדא או הדא תני ובלבד שלא ישוח יותר מדאי

Modim deRabbanan in the Bavli and Yerushalmi – Differences between Jews in the Diaspora and Eretz Yisrael

שאינן דרך העבד להודות לרבו ולומר לו 'אדוני אתה' על ידי שליח, אלא כל אדם צריך לקבל בפיו עול מלכות שמים, ואם יקבל על ידי שליח - אינה קבלה גמורה, שיוכל להכחיש ולומר לא שלחתי... וזה שאמר דוד 'אֶמְרָתִי לַיהוָה אֶ-לֵי אֶתְּהִי (תהלים ק"מ, ז) - אני בעצמי אמרתי לו ולא על ידי שליח (פירוש אבודרהם)

ברכות כ"א ע"ב: הנכנס לבית הכנסת ומצא צבור שמתפללין, אם יכול להתחיל ולגמור עד שלא יגיע שליח צבור ל'מודים' - יתפלל, ואם לאו - אל יתפלל

That there is no way for the servant to thank his Lord and say 'Lord You' by an emissary, but that every person must verbally accept the yoke of the kingdom of heaven; and if he receives it by messenger, it is not complete acceptance, because he can deny and say "No, I didn't send him"... And this is what David said, "I said to the Lord: You are my God" (Psalm 140:7) - I myself said to Him and not by an emissary (Abudraham)

Brachot 21b: One who did not yet pray and enters a synagogue and found that the congregation is in the midst of reciting the *Amida* prayer, if he is able to begin and complete his own prayer before the prayer leader reaches the blessing of thanksgiving [*modim*], he should begin to pray, and, if not, he should not begin to pray. Rabbi Yehoshua ben Levi said: If he is able to begin and complete his prayer before the prayer leader reaches sanctification [*kedusha*], then he should begin to pray. If not, then he should not begin to pray.

Modim deRabbanan in the Bavli and Yerushalmi – Differences between Jews in the Diaspora and Eretz Yisrael

Bavli Sota 40a

While the prayer leader is reciting We give thanks, what do the people say?

Rav says: **We give thanks to You, Lord our God, for the merit of giving thanks to You**

And Shmuel says: **God of all living flesh, for the merit of giving thanks to You**

Rabbi Simai says: **Our Creator, Who created everything in the beginning, for the merit of giving thanks to You**

The Sages of Neharde'a say in the name of Rabbi Simai: **We offer blessings and praises to Your great name, for You have given us life and sustained us, for the merit of giving thanks to You**

Rav Aḥa bar Ya'akov would finish the blessing as follows: **So may You give us life, and show us favor, and collect us, and gather our exiles into Your sacred courtyards, in order to observe Your laws and to fulfill Your will wholeheartedly, for the merit of giving thanks to You**

Rav Pappa said: These Sages each added a different element to the prayer. Therefore, we should combine them together and recite all of them.

בבלי סוטה מ' ע"א

בזמן ששליח צבור אומר מודים, העם מה הם אומרים?

אמר רב: **מודים אנחנו לך ה'**

על שאנו מודים לך

אלהינו

על שאנו מודים לך

ושמואל אמר: **א-להי כל בשר**

רבי סימאי אומר: **יוצרנו יוצר**

על שאנו מודים לך

בראשית

נהרדעי אמרי משמיה דרבי סימאי:

ברכות והודאות לשמך הגדול על שהחייטנו וקיימתנו

על שאנו מודים לך

רב אחא בר יעקב מסיים בה הכי: **כן תחיינו ותחננו,**

ותקבצנו ותאסוף גלותינו לחצרות קדשך, לשמור

חוקיך ולעשות רצונך בלבב

על שאנו מודים לך

שלם,

אמר רב פפא: הילכך נימרינהו לכולהו.

'מודים דרבנן' בבבלי ובירושלמי - בין יהודי התפוצות ליושבי ארץ ישראל

ירושלמי ברכות פרק א דף ג טור ד /ה"ה

Yerushalmi Brachot 1 Tur 4, Halacha 5

ר"ש בשם רבי יוחנן בשם ר' ירמיה, ר' חנינא בשם ר' מיישא, ר' חייא בשם ר' סימאי, ואית דאמרין ליה חבריא בשם ר' סימאי
מודים אנחנו לך
 אדון כל הבריות א-לוה התושבחות צור עולמים חי העולם
יוצר בראשית מחיה המתים
שהחייטנו וקיימתנו
 וזכיתנו וסייעתנו וקרבתנו להודות לשמך

ברוך אתה ה' א-ל ההודאות

Rebbi Simeon said in the name of Rebbi Yoḥanan, in the name of Rebbi Jeremiah, Rebbi Ḥanina in the name of Rebbi Miasha, Rebbi Ḥiyya in the name of Rebbi Simai, and some say, the colleagues in the name of Rebbi Simai: **We thank You**, Master of all creatures, God of praises, eternal Rock, Life of the Universe, **Creator**, Who resurrects the dead, **that You have made us alive, kept us**, gave us merit, supported us, and brought us near to give thanks to Your name;
 Blessed are You, Lord, to Whom thanksgiving is due.

רבי בא בר זבדא בשם רב: מודים אנחנו לך שאנו חייבין להודות לשמך
"תרגמה שפתי כי אזמרה לך ונפשי אשר פדיתי" (תהלים ע"א, כג)
ברוך אתה ה' א-ל ההודאות
 רבי שמואל בר מינא בשם רבי אחא: הודייה ושבח לשמך, לך גדולה לך גבורה לך תפארת יהי רצון מלפניך ה' א-להינו וא-להי אבותינו שתסמכינו מנפילתינו ותזקפנו מכפיפתינו כי אתה הוא סומך נפלים וזוקף כפופים (על פי תהלים קמ"ה, יד) ומלא רחמים ואין עוד מלבדך
ברוך אתה ה' א-ל ההודאות
 בר קפרא אמר: לך כריעה, לך כפיפה, לך השתחויה, לך בריכה כי לך תכרע כל ברוך תשבע כל לשון" (על פי ישעיה מ"ה, כג); "לך ה' הגדלה והגבורה והתפארת והנצח וההוד כי כל בשמים ובארץ לך ה' הממלכה והמתנשא לכל לראש: והעשר והקבוד מלפניך ואתה מושל בכל ובידך כח וגבורה ובידך לגדל ולחזק לכל: ועתה א-להינו **מודים אנחנו לך** ומהללים לשם תפארתך" (דברי הימים א' כ"ט, יא-יג), "בכל לב ובכל נפש" (מלכים ב' כ"ג, ג) משתחוים, "כל עצמותי תאמרנה ה' מי כמוך מציל עני מחזק ממנו ועני ואביון מגזלו" (תהלים ל"ה, י) **ברוך אתה ה' א-ל ההודאות**
 א"ר יודן נהגין רבנין אמרי' כולהו
 ואית דאמרין או הדא או הדא תני ובלבד שלא ישוח יותר מדאי

Rebbi Abba bar Zavda in the name of Rav: We thank You since we are obliged to give thanks; may my lips sing, for I shall sing to You with my soul that You have redeemed; praised are You, o Eternal, to Whom thanksgiving is due. Rebbi Samuel bar Mina in the name of Rebbi Acha: Thanksgiving and praise to Your name, Yours is greatness, Yours is strength, Yours is glory! May it please You, o Eternal, our God and God of our fathers, that You may support us in our fall, straighten us up from our bent state, because You support those who fall and straighten all who are ebent over, You are full of mercy and nothing exists except You; praised are You, o Eternal, God of thanksgiving.
 Bar Qappara said: For You we fall down, for You we bend down, for You we prostrate ourselves, for You we kneel, to You every knee should fall down and every tongue swears. (I Chr. 29:11–13): Yours, o Eternal, is greatness, strength, glory, victory, and majesty, truly all that is in heaven and on earth; Yours, o Eternal, is the kingdom, and You lift Yourself over all as head. Riches and honor are before You, You rule over all; in Your hand is power and strength, it is in Your hand to make great and strengthen everything. And now, our God, **we give thanks to You** and praise Your glorious name; with all our heart and soul we prostrate ourselves before You. (Ps. 35:10) My entire self shall say: O Eternal, who is like You, Who saves the destitute from one who is stronger than he is, the destitute and poor from the one who robs him. Praised are You, o Eternal, God of thanksgiving. Rebbi Yudan said: the rabbis used to say all of these. But some say, either one or the other. We have stated: Only that one should not bow down too much

'מודים דרבנן' בבבלי ובירושלמי - בין יהודי התפוצות ליושבי ארץ ישראל

ירושלמי ברכות פרק א דף ג טור ד /ה"ה	מודים דרבנן:	בבלי סוטה מ' ע"א
<p>ר"ש בשם רבי יוחנן בשם ר' ירמיה, ר' חנינא בשם ר' מיישא, ר' חייא בשם ר' סימאי, ואית דאמרין ליה חבריא בשם ר' סימאי מודים אנחנו לך אדון כל הבריות א-לוה התושבחות צור עולמים חי העולם יוצר בראשית מחיה המתים</p> <p>שהחייתנו וקיימתנו ז וזכיתנו וסייעתנו וקרבתנו להודות לשמך ב</p> <p>----- ג</p>	<p>מודים אנחנו לך. שאתה הוא ה' א-להינו וא-להי אבותינו. א-להי כל בשר. יוצרנו יוצר בראשית.</p> <p>ברכות והודאות לשמך הגדול והקדוש. על שהחייתנו וקיימתנו. כן תחינו ותקימנו. ותאסוף גלותינו לחצרות קדשך. לשמור חקיך. ולעשות רצונך. ולעבדך בלבב שלם.</p> <p>על שאנחנו מודים לך</p>	<p>בזמן ששליח צבור אומר מודים, העם מה הם אומרים? אמר רב: מודים אנחנו לך ה' אלהינו ושמואל אמר: א-להי כל בשר רבי סימאי אומר: יוצרנו יוצר בראשית נהרדעי אמרי משמיה דרבי סימאי: ברכות והודאות לשמך הגדול על שהחייתנו וקיימתנו על שאנו מודים לך רב אחא בר יעקב מסיים בה הכי: כן תחינו ותחנונו, ותקבצנו ותאסוף גלותינו לחצרות קדשך, לשמור חוקיך ולעשות רצונך בלבב שלם, על שאנו מודים לך אמר רב פפא: הילכך נימרינהו לכולהו.</p> <p>-----</p>
<p>ד ברוך אתה ה' א-ל ההודאות</p>	<p>ברוך א-ל ההודאות:</p>	

ה רבי בא בר זבדא בשם רב: מודים אנחנו לך שאנו חייבין להודות לשמך "תרינגה שפתי כי אזמרה לך ונפשי אשר פדיתי" (תהלים ע"א, כג)

ו ברוך אתה ה' א-ל ההודאות

רבי שמואל בר מינא בשם רבי אחא: הודייה ושבח לשמך, לך גדולה לך גבורה לך תפארת יהי רצון מלפניך ה' א-להינו וא-להי אבותינו שתסמכינו מנפילתינו ותזקפנו מכפיפתינו כי אתה הוא סומך נפלים וזוקף כפופים (על פי תהלים קמ"ה, יד) ומלא רחמים ואין עוד מלבדך

ז ברוך אתה ה' א-ל ההודאות

בר קפרא אמר: **לך** כריעה, **לך** כפיפה, **לך** השתחויה, **לך** בריכה כי **לך** תכרע כל בך תשבע כל לשון" (על פי ישעיה מ"ה, כג); "לך ה' הגדלה והגבורה והתפארת והנצח והיהוד כי כל בשמים ובארץ לך ה' הממלכה והמתנשא לכל לראש: והעשיר והקבד ומלפניך ואתה מושל בכל וביןך כח וגבורה וביןך לגדל ולחזק לכל: ועתה א-להינו **מודים אנחנו לך** ומהללים לשם תפארתך" (דברי הימים א' כ"ט, יא-יג), "בכל לב ובכל נפש" (מלכים ב' ג, ג), משתחוים, "כל עצמותי תאמרנה ה' מי כמוך מציל עני מחזק ממנו ועני ואביון מגדלו" (תהלים ל"ה, י) **ברוך אתה ה' א-ל ההודאות**

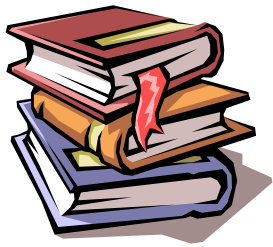
א"ר יודן נהגין רבנין אמרי' כולהון ואית דאמרין או הדא או הדא תני ובלבד שלא ישוח יותר מדאי

TY: NO request to return to Eretz Yisrael
Live in Israel, thrive with Kind David

Siddur - mainly TB;
Only 3 words from TY

TB - In the Diaspora: ... Pray to return to Eretz Yisrael

ספרות

אגרות ראי"ה חלק א סימן צ"ו עמוד קי"ב-קי"ג
אגרות ראי"ה חלק א סימן ק"ג עמוד קכ"ב-קכ"ח
אורות התורה פרק י"ג

אברהם בל"ס "אורות הירושלמי" ועוד. <http://www.talmudjerusalem.022.co.il>

אביעד הכהן: "תורת ארץ ישראל בבית מדרשו של הראי"ה קוק", עלות שבות בוגרים 7,
1995

יצחק אייזיק הלוי "דורות הראשונים" ח"ג פט"ו-פכ"ג

יפה זלכה "פרקי מועד – באגדות הירושלמי", הרצוג-תבונות, תשפ"א.

יפה זלכה "בעין אגדת הירושלמי", ספריית אלינר/בית מורשה, 2009.

ראובן קמפנינו "מעון הברכות", "לקט מפאה", "פירות שביעית", "חלת ביכורים",
"תבואות ראשית", "שיח תענית", "מגילת ספר".

בן ציון רוזנפלד "מבוא לתורה שבעל פה", האוניברסיטה הפתוחה, 1991-96, יחידה 6

יובל שרלו: תורת ארץ ישראל לאור משנת הראי"ה, ישיבת הגולן, תשנ"ח.

משה פינצוק <https://yerushalmidb.com/Default.aspx>

Thanks! תודות

English translations from:

***Sefaria: Talmud Koren Steinsaltz* (מהודרת דוידסון וילאם)**

Website Rav Moshe Pinchuk

<https://yerushalmidb.com/Default.aspx>

Audrey Samuels